

Ob Nilu.

(Piše F. K. Gregorec.)

ahira, glavno mesto Egipta, s skoro milijonom prebivalcev, je deloma starodavno, deloma novodobno mesto. V mestu gospodarijo sicer Turki, toda pod angleškim nadzorstvom. Podoba tega turškega gospodarstva se vidi na mestnem gradu, kjer bivajo turški vojaki v spodnjih prostorih, nad njimi pa angleški s svojimi topovi. Angleški vpliv se pozna v lepih stavbah, v prostranih ulicah, bogatih nasadih, električni razsvetljavi in električni cestni železnici. Drug za drugim venomer prihajajo tramvajski vozovi, pa se zbirajo na enem kraju in odhajajo na vse kraje prostornega mesta. Takoj prvi dan po svojem dohodu smo vstopili tudi mi v tramvaj, da nas potegne v precej oddaljeno siromašno kahirsko predmestje. Po ozkih in umazanih ulicah, med starinskimi poslopji, ogibajoč se razcapanih in zanikarnih otrok, nas je vodil P. Benigen v oddelek Armencev. Ondi se kaže mesto, kjer je bivala sv. Družina po svojem begu v Egiptu. Na onem kraju stoji zdaj armenska cerkev v veliki revščini, pa je vrhutega pred par leti še mnogo trpela vsled požara. V cerkvi sta dva prostora ograjena z leseno ograjo za moške in za ženske.

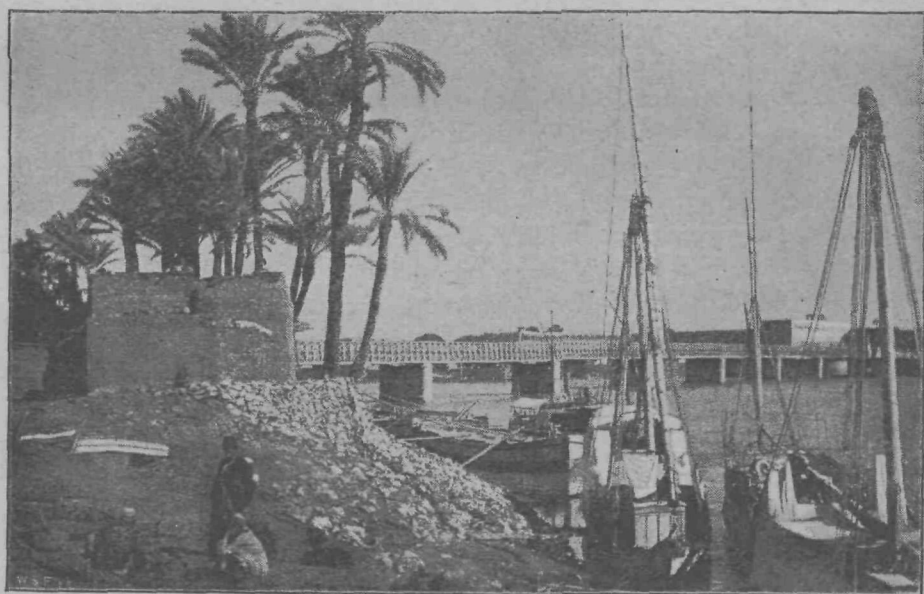
Kaj ne, mali, tudi pri nas bi ne škodovalo, ako bi bili vsaj otroci ograjeni, da bi ne videli drugam, kot na oltar in na prižnico?

Véliki oltar se ne vidi. Pred njim stoji stena z mnogimi starodavnimi podobami. Ob strani vélikega oltarja nas vodijo stopnjice v dva podzemeljska prostora, kjer sta po izročilu prebivala Jožef in Marija z Jezusom. Prostor je temen in prazen, brez vsakega znamenja, da bi bilo to mesto posvečeno; saj je v rokah armenskih razkolnikov. Je bilo pač drugače ondaj, ko je bil ta kraj še v oblasti frančiškanov. Da so bivali tu frančiškani, nam priča v oni ulici vzdana starodavna kamenita plošča z laškim napisom: gostišče Sv. dežele.

Še bolj kot ta zapuščenost tega svetega kraja je pa potrl moje srce pogled na veliki oltar. Tam je bilo presv. Rešnje Telo, brez luči, brez vsakega okraska. Vse drugače kot razkolniki pa seveda časte ljubega Jezusa v Kahiri naši očetje frančiškani. Oni imajo ondi dve veličastni cerkvi: eno starodavno (Marijinega vnebovzetja) v mestnem oddelku Musky in drugo novejšo in toliko lepšo (sv. Jožefa), kjer pase naš pater Benigen stotine in stotine slovenskih ovčic. A v samostanu v Musky sem dobil drugega našega rojaka, domačina iz svoje župnije, frančiškanskega brata Tomaža. Kako vesel sem bil, ko sva v vroči Afriki po sveti maši molila v slovenskem jeziku običajne molitve. Dobri brat mi je postregel z vsem, kar je imel samostan najboljšega. Razkazal mi je starodavno in častitljivo samostansko poslopje in me peljal v zvonik, ki se dviga visoko nad vsa druga poslopja. Gori je bilo pred menoj celo morje kahirskih hiš in palač, izmed katerih kipe v sinje nebo vitki stolpi (minareti) turških mošej. Posebno lepo

se dviga nad vse mesto mošeja na gradu z dvema krašnima stolpoma, ki sta bila ob večerih čarobno ovenčana s štirimi venci električnih žarnic. Med tem, ko se glasi raz turške minarete neprijetno vpitje turških klicarjev, odmeva iz lin zvonikov naših cerkvâ mili glas blagoslovljenih zvonov.

Ko smo si ogledali kraje, znamenite po svetih spominih, nismo zamudili obiskati tudi onih, ki so znameniti po svoji starodavnosti in zgodovinski važnosti. Najprej smo hoteli videti piramide, kraljeve grobove, one starodavne priče moči in veličastva starih egiptovskih Faraonov. Pozno popoldne smo vstopili na tramvaj, ki nas je pripeljal v eni uri do dveh mogočnih piramid v Gizeh. Ko smo se pripeljali do mostu čez Nil, tedaj se je ustavil naš voz. Prišle so namreč jadrnice do mostu, kar se v sredini zasuje most na močnem podstavku počez, da morejo jadrnice dalje. Predolgo se nam je

Most čez Nil pri Kahiri.

zdelo čakati, da se most zopet zapre in sklene. Zato smo si najeli čolnič in se v njem prepeljali čez reko. Med vožnjo sem brbljal z desnico v gorki Nilovi vodi. Pa preplašen sem jo hitro umaknil v strahu, da bi se ne približal morda kak krokodil in bi mi je ne poljubil in — odgriznil. Nil je na tem kraju čez 520 metrov širok, zato nismo bili kmalu čezenj. Imel sem dovolj časa opazovati mohamedana, ki je opravljal tam na bregu, obrnjen proti Mekki, svojo molitev. To je bilo priklanjanja, poklekovanja in pripogibanja z glavo do tal — za tujca nenavaden prizor.

Ko smo vstopili na drugem bregu zopet v električni voz, smo naleteli na večjo družbo ondotnih domačinov. Med njimi sta se dva kaj pisano gledala in se jela kar po domače prepirati, in naposled ni dosti manjkalo, da si nista skočila v lase. Kaj čudno se mi je zdelo, da nista imela prav nič ozira na tujo družbo.

Tramvaj nas je potegnil do roba peščene puščave. Beduini so morali biti že opozorjeni na nas. Že so imeli pripravljene velbljode in so nam jih vsiljevali. Nekaj tovarišev je posedlo na vzbokle hrbte; meni se pa ni zdelo vredno za četrtturno pot sedati na to odurno žival.

Tudi fotograf nam je bil takoj za hrbtom, da je spravil to prvo večjo slovensko karavano ob piramidah na papir.

Stali smo na starodavnozgodovinskem mestu. Dve veličastni piramidi — med njima velikanska sfinga, dvajset metrov dolgo levovo telo s človeško glavo — vse to je gledalo stare Egipčane in tudi Izraelove otroke, Jožefa in njegove potomce. Znamenitost teh stavb me je prevzela tako, da sem sklenil stopiti tudi na vrh piramide. Toda huda je bila ta pot, najhujša vsega potovanja. Piramida je visoka 134 m; a pot po robu je 174 metrov. Za stopnjice so gorostasni kameni piramide, visoki kot miza. Dva urna Arabca v haljah sta se mi vsilila in me prijala vsak za eno roko, pa tedaj hajd v višavo! Včasih sem stopil z nogo čez mogočno skalo, ali pa jo spet dosegel samo s kolenom. V desetih minutah smo prelezli 174 metrov in stopili na vrh velikana. Že na poti sta me vodnika nagovarjala za bakšiš. Seveda sem jima odgovoril, da se za pot na piramido spodobi piramidalen bakšiš, in sem ga jima moral tudi dati. Krasen je res razgled raz piramido po sanjavi puščavi: sam pesek in ravnina, le daleč na obzorju je videti skatnato gorovje. Ravno je legal mrak na zemljo, ko smo se spustili na drugi strani s piramide navzdol. Kako sem skakal, opirajoč se na koščene rame svojih neprijaznih spremljevalcev, s praга na praг! Vendar je bila že skoro trda tema, ko smo prišli na tla. Tu me je pa obstopilo celo krdelo in tirjalo od mene bakšiš s tako vsiljivostjo, da me je minila potrpežljivost in sem tudi jaz zarobantil prav s kranjsko odločnostjo. Vse je odstopilo in odletelo od mene. Tedaj sem šele mogel — s pomočjo policaja — v miru razdeliti turške piastre med te sitne Arabce. Seveda nekaj je moralo ostati tudi policaju v roki.

Ni mi žal tega pota. Vendar, ko bi prišel še stokrat v Kairo, piramida me ne vidi nikdar več na svoji glavi.

Virček.

Srebrni virček čez skaline
šumljá k livadi pisani,
z zeleno travo tkani
in s cvetkami porisani.

In on livado bo posrebril,
da se tako iskrila bo,
kot v žepu svetlih kronic
leskeče belo se srebro ...

Pa to ne bo takó še kmalu,
to bode šele tiste dni,
ko majev dih objemal,
ko majev dih bo grel noči.

Sokolov.

